

Č e s k ý t e l e k o m u n i k a č n í ú ř a d

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 1. dubna 2015
Čj. ČTÚ-71 611/2014-611

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný správní orgán podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 Zákona, rozhodnutí Rady Českého telekomunikačního úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 52 odst. 1 Zákona vydává

opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2015-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly.

Článek 1 Úvodní ustanovení

(1) Relevantní trhy se pro účely regulace v oboru elektronických komunikací vymezují s ohledem na očekávaný budoucí vývoj na těchto trzích a v souladu s principy práva na ochranu hospodářské soutěže.

(2) Při analyzování relevantního trhu provádí Úřad kvalifikované hodnocení očekávaného budoucího vývoje tržních podmínek založených na analýze údajů o chování relevantního trhu v minulosti a současnosti, přičemž bere v úvahu přiměřené časové období, které zohledňuje specifika vývoje relevantního trhu a časový rámec pro další analýzu relevantního trhu.

(3) Relevantní trhy definované pro účely regulace jednání subjektů působících na těchto trzích v oboru elektronických komunikací se nemusejí shodovat s trhy vymezenými ve specifických případech postupem podle právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže.

Článek 2 Relevantní trhy v oboru elektronických komunikací

(1) Úřad stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací v souladu s Doporučením Komise Evropských společenství 2014/710/EU o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (dále jen „Doporučení“).

(2) Relevantními trhy se rozumějí trhy služeb elektronických komunikací pro podnikatele zajišťující veřejně dostupné sítě nebo poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací (velkoobchodní úroveň):

- trh č. 1 velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě,
- trh č. 2 velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích,
- trh č. 3a velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě,
- trh č. 3b velkoobchodní služby s centrálním přístupem poskytovaným v pevném místě pro výrobky pro širokou spotřebu,
- trh č. 4 velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě.

Článek 3 Test tří kritérií

Relevantní trhy pro účely ex ante regulace musí splňovat současně následující tři kritéria (dále jen „test tří kritérií“):

- a) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh. Tyto překážky mohou být strukturální, právní nebo regulační povahy,
- b) struktura trhu, která v příslušném časovém období nesměřuje k účinné hospodářské soutěži,
- c) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení selhání soutěže na příslušném trhu.

Článek 4 Definování relevantního trhu

(1) Úřad při definování jednotlivých relevantních trhů uvedených v čl. 2 provede

- a) časové vymezení relevantního trhu,
- b) věcné vymezení relevantního trhu, který tvoří produkty, které jsou z pohledu uživatele vzájemně zastupitelné a zaměnitelné zejména z hlediska jejich vlastností, zamýšleného užití a ceny,
- c) územní vymezení relevantního trhu, které představuje území, na němž dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních podmínek na jiném území.

(2) Výchozí bodem pro definování jednotlivých velkoobchodních relevantních trhů je charakteristika maloobchodní úrovně trhu.

Článek 5 Analýza relevantního trhu

(1) Na relevantním trhu definovaném podle čl. 4 provede Úřad v souladu s Doporučením a Pokyny Komise 2002/C 165 k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (dále jen „Pokyny“) analýzu za účelem zjištění, zda je trh efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním trhem stane.

(2) Pokud výsledkem analýzy relevantního trhu podle odstavce 1 bude zjištění, že trh není efektivně konkurenční a nelze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním stane, Úřad na základě výsledku analýzy určí postupem v souladu s § 51 Zákona podnik nebo více podniků s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

Článek 6 Významná tržní síla

(1) Hodnocení samostatné významné tržní síly provede Úřad na základě zejména těchto kritérií:

a) tržní podíl

1. velikost tržního podílu,
2. vývoj tržního podílu v čase,

b) charakteristika podniku

1. celková velikost podniku,
2. kontrola infrastruktury nesehnadno duplikovatelné,
3. technologická výhoda nebo převaha,
4. snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním zdrojům,
5. rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb,
6. úspory z rozsahu,
7. úspory ze sortimentu,
8. vertikální integrace,
9. rozvinutost prodejní a distribuční sítě,
10. ceny a ziskovost,

c) charakteristika zákazníků

1. neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky,
2. náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů,

3. překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů,
- d) charakteristika konkurence na relevantním trhu
1. neexistence potenciální konkurence,
 2. překážky pro vstup na trh,
 3. překážky prohlubování konkurence.

(2) Kritéria pro stanovení společné významné tržní síly jsou stanovena vyhláškou vydanou k provedení § 53 odst. 4 Zákona.

(3) Hodnocení významné tržní síly je výsledkem komplexního posouzení kritérií, z nichž každé při samostatném posouzení nemusí být nutně určující.

Článek 7 **Přechodná ustanovení**

(1) Relevantní trhy vymezené v opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, na kterých Úřad stanovil podnik s významnou tržní silou a uložil povinnosti podle § 51 odst. 5 Zákona, a které nejsou uvedeny v čl. 2 odst. 2 tohoto opatření, se považují za relevantní trhy až do doby provedení analýzy, která prokáže, že trh je efektivně konkurenční nebo nesplnil test tří kritérií.

(2) Analýzy relevantních trhů uvedených v opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, a zahájené přede dnem účinnosti tohoto opatření Úřad dokončí.

Článek 8 **Zrušovací ustanovení**

Zrušuje se opatření č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, ze dne 20. února 2008, zveřejněné v částce 4/2008 Telekomunikačního věstníku.

Článek 9 **Účinnost**

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho uveřejnění v Telekomunikačním věstníku.

Odůvodnění

Správní orgán vydává k provedení § 52 odst. 1 Zákona opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2015-2, kterým se ruší opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4 (dále jen „opatření“).

Důvodem pro vydání opatření je povinnost Úřadu stanovit relevantní trhy, které budou dále definovány a podrobeny analýze se záměrem zjistit, zda a nakolik jsou tyto jednotlivé trhy konkurenční a jaký lze v tomto směru očekávat vývoj.

Článek 1 stanoví základní zásady pro vymezení relevantního trhu pro účely regulace ex ante v oboru elektronických komunikací. Dále stanoví vztah trhů v oboru elektronických komunikací k trhům specificky vymezeným podle předpisů v oblasti hospodářské soutěže, aby byla zřejmá i možná odlišnost ve vymezení trhu podle předpisů upravujících hospodářskou soutěž (ex post) od přístupu Úřadu (ex ante) k vymezení relevantních trhů.

V článku 2 odst. 1 je zohledněno vydání nového Doporučení Evropské komise ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací 2014/710/EU (dále jen „Doporučení“). Jedná se o základní dokument předpisového rámce Evropské unie, z něhož Úřad vychází při stanovení relevantních trhů.

V článku 2 odst. 2 je obsažen výčet relevantních trhů. Nově jsou identifikovány 4 velkoobchodní relevantní trhy, z toho relevantní trh č. 3 je rozdělen na relevantní trh 3a a 3b.

Relevantní trh č. 1 – velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě odpovídá původnímu vymezení v OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4 trhu č. 3 – ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě.

Relevantní trh č. 2 – velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích, odpovídá původnímu vymezení v OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4 trhu č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.

Relevantní trh č. 3a – velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě vychází z vymezení bývalého trhu č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě dle OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4. Součástí relevantního trhu č. 3a však mohou nově být i specifické velkoobchodní virtuální formy přístupu na místní úrovni.

Relevantní trh č. 3b – velkoobchodní služby s centrálním přístupem poskytovaným v pevném místě pro výrobky pro širokou spotřebu – vychází z vymezení bývalého trhu č. 5 – velkoobchodní širokopásmový přístup v sítích elektronických komunikací dle OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

Relevantní trh č. 4 – velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě vychází z vymezení bývalého trhu č. 6 – velkoobchodní koncové segmenty pronajatých okruhů bez ohledu na technologii použitou k zajištění pronajaté nebo vyhrazené kapacity dle OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4. Součástí relevantního trhu č. 4 však mohou nově být i specifické

velkoobchodní služby přístupu k datovému toku, které splňují kvalitativní parametry služeb vhodných pro podnikatelské subjekty.

Původní maloobchodní trh: trh č. 1 – přístup k veřejné telefonní síti v pevném místě a původní velkoobchodní relevantní trh č. 2 – původ volání (originaci) ve veřejné telefonní síti v pevném místě již dále nejsou identifikovány.

V článku 3 se stanoví, že všechny relevantní trhy vymezené tímto opatřením musí splňovat test tří kritérií. U trhů uvedených v příloze Doporučení Evropská komise považuje test tří kritérií za splněný a doporučuje provedení analýz těchto trhů. Pokud by Úřad chtěl vymežit další relevantní trhy, musí prokázat, že test tří kritérií je u nich splněn. Vzhledem k tomu, že § 52 Zákona vyžaduje stanovení relevantních trhů prostřednictvím opatření obecné povahy, je pro doplnění seznamu relevantních trhů v článku 2 odst. 2 nezbytná následná změna opatření.

Článek 4 stanoví, jak bude Úřad postupovat při definování relevantních trhů, a které skutečnosti se považují z tohoto hlediska za důležité. Definování relevantních trhů je proces, při kterém Úřad vymezí věcně, územně a časově relevantní trh produktů (produktem se rozumějí služby elektronických komunikací).

V článku 4 odst. 2 je zohledněna skutečnost, že vymezení maloobchodních relevantních trhů předchází vymezení jim odpovídajících velkoobchodních relevantních trhů.

V článku 5 je uveden účel prováděné analýzy relevantního trhu a postup Úřadu v případě zjištění, že trh není efektivně konkurenční.

Článek 6 stanoví v souladu s Pokyny kritéria, na jejichž základě provede Úřad hodnocení samostatné významné tržní síly na relevantním trhu. Výčet kritérií uvedených v odstavci 1 není ve smyslu Pokynů uveden jako vyčerpávající. V případě, že by na základě těchto kritérií nebylo možno stanovit na relevantním trhu v oboru elektronických komunikací, který je podroben tržní analýze, existenci či neexistenci samostatné významné tržní síly, bylo by nezbytné analýzu dále prohloubit a vyhodnotit další kritéria. Rovněž není nezbytné, aby Úřad vyhodnocoval veškerá uvedená kritéria pro hodnocení existence významné tržní síly. Úřad posoudí existenci významné tržní síly na skupině kritérií, které považuje za dostatečné.

V článku 7 odst. 1 vychází Úřad z bodu 2 Doporučení, z recitálu č. 19 a 22 k Doporučení, ve kterých Evropská komise požaduje provedení testu tří kritérií a analýz u trhů, které nejsou nadále uvedeny v Doporučení, a na kterých byl stanoven podnik s významnou tržní silou.

Pokud provedení testu tří kritérií a analýzy prokáže, že některý z těchto trhů již nevyžaduje uplatnění regulace ex ante, tj. že trh je již efektivně konkurenční nebo lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním trhem stane, Úřad na tomto trhu zruší uložené povinnosti podle § 51 odst. 9 Zákona a trh nebude nadále považován za relevantní.

Pokud však provedení testu tří kritérií a analýzy prokáže, že některý z těchto trhů nadále vyžaduje uplatnění regulace ex ante, tj. že test tří kritérií je splněn a trh není efektivně konkurenční, Úřad uplatní standardní postup podle § 51 odst. 5 a násl. Zákona a na tento trh se bude aplikovat přechodné ustanovení článku 7 odst. 1 opatření. Takový trh bude tedy nadále považován za relevantní, a to až do doby provedení analýzy, která prokáže, že trh je efektivně konkurenční nebo nesplnil test tří kritérií.

Pro vyloučení pochyb se ustanovení článku 7 odst. 1 vztahuje pouze na relevantní trhy č. 1 a 2 stanovené dle OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru

elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

Úřad má za to, jak je již uvedeno výše a rovněž v souladu s Vysvětlující zprávou Evropské komise¹, že nově nazvané relevantní trhy č. 1, 2, 3a, 3b a 4 odpovídají věcně původním relevantním trhům č. 3, 7, 4, 5 a 6 vymezeným v OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4. Pro všechny tyto dříve vymezené trhy je tak zajištěna jejich kontinuita i podle tohoto opatření a Úřad pro ně nebude provádět separátní test 3 kritérií.

Smyslem přechodného ustanovení v článku 7 odst. 2 je vyloučení pochybností o platnosti analýz relevantních trhů zahájených a nedokončených přede dnem účinnosti opatření. Tyto budou dokončeny podle opatření. Analýzy, které byly provedeny před účinností tohoto opatření, zůstávají v platnosti podle časového vymezení uvedeného v analýze, pokud nedojde k natolik významné změně na trhu, která bude vyžadovat provedení nové analýzy v návaznosti na výsledek provedeného testu tří kritérií.

Článek 8 stanoví, že opatření nahrazuje OOP/1/08.2012-2, které se nabytím účinnosti opatření ruší.

Na základě § 130 Zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě správní orgán zveřejnil návrh opatření a výzvu k uplatnění připomínek k návrhu opatření na diskusním místě dne 1. prosince 2014. Připomínky bylo možné uplatnit do 15. ledna 2015.

V rámci veřejné konzultace obdržel správní orgán připomínky od dvou dotčených subjektů.

V první připomínce dotčený subjekt navrhoval provést úpravu odůvodnění, neboť dle jeho názoru nebylo z odůvodnění k čl. 7 výroku tohoto opatření zřejmé, jak dlouho mohou být trhy neuvedené v Doporučení (současné trhy č. 1 a 2) nadále považovány za relevantní. Z textu recitálu 25 Doporučení lze dle dotčeného subjektu dovodit, že regulační zásahy na těchto trzích jsou odůvodněné pouze pro jedno následující období, zejména při srovnání anglické či francouzské jazykové verze, kde je jednoznačnější jednotné číslo slova období. Přechodné ustanovení v čl. 7 odst. 1 výroku tohoto opatření by nemělo dle dotčeného subjektu dlouhodobě sloužit jako doplněk výčtu relevantních trhů v čl. 2 odst. 2 výroku tohoto opatření, naopak by mělo zajistit hladký přechod na rozsah relevantních trhů uvedených v novém Doporučení.

Správní orgán připomínce nevyhověl. Správní orgán již v čl. 7 odst. 1 výroku konzultovaného materiálu uvedl, že: „*Relevantní trhy vymezené v opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, na kterých Úřad stanovil podnik s významnou tržní silou a uložil povinnosti podle § 51 odst. 5 Zákona, a které nejsou uvedeny v čl. 2 odst. 2 tohoto opatření,*

¹ Explanatory Note accompanying the document Commission Recommendation on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory Framework for electronic communications networks and services ze dne 9. října 2014, SWD(2014)298, str. 53.

se považují za relevantní trhy až do doby provedení analýzy, která prokáže, že trh je efektivně konkurenční nebo nesplnil test tří kritérií.“.

Rovněž v textu odůvodnění předloženého do veřejné konzultace bylo uvedeno, že takový trh bude nadále považován za relevantní, a to až do doby provedení analýzy, která prokáže, že trh je efektivně konkurenční. Výše uvedeným tedy správní orgán jasně vymezil podmínku, po jejímž splnění již nebude možné považovat trhy neuvedené v Doporučení za relevantní. V návaznosti na recitál 25 Doporučení podle Úřadu bude daný trh považován za relevantní a následně analyzován v každém takovém období, pro které je splněn test tří kritérií. V tuto chvíli však nelze předjímat výsledky dalšího přezkumu dotčených trhů, a tedy ani to, zda budou považovány za relevantní „pouze pro jedno následující období“ nebo po období několik.

Druhý dotčený subjekt se ve své připomínce dožadoval provedení testu tří kritérií na velkoobchodním trhu přístupu k vysokorychlostnímu backhaulingu, který je vhodný pro zajištění páteřního propojení mobilní sítě.

Správní orgán připomínce částečně vyhověl v tom smyslu, že ji vzal na vědomí a bude se možností definování nového velkoobchodního trhu pro mobilní „backhauling“ a následného provedení testu tří kritérií věnovat. Vydání tohoto opatření však není třeba podmiňovat dokončením tohoto posuzování. Dojde-li správní orgán k závěru, že je třeba definovat nový velkoobchodní trh a ten následně splní test tří kritérií, správní orgán rozšíří seznam relevantních trhů změnou opatření na základě předchozího postupu podle § 52 odst. 2 Zákona.

Jeden z dotčených subjektů vyjádřil stanovisko, že by správní orgán měl provést i reflexi kritérií pro hodnocení významné tržní síly, především kritérií „kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné“ a „rozvinutost prodejní a distribuční sítě“, u nichž podle názoru dotčeného subjektu má smysl uvažovat o jejich odstranění z výčtu v článku 6 výroku tohoto opatření.

Správní orgán bere toto stanovisko na vědomí a zohlední ho při chystané úpravě metodiky pro provádění analýz relevantních trhů. Správní orgán však nepovažuje zmíněná kritéria za primárně nevhodná jako taková, ale za podstatné považuje jejich řádné vyhodnocení v kontextu měnících se podmínek na posuzovaném trhu.

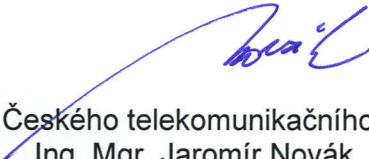
V tabulce vypořádání připomínek zveřejněné na diskusním místě je uvedeno znění všech připomínek a jejich vypořádání.

Úřad podle § 130 odst. 3 Zákona konzultoval text návrhu tohoto opatření s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“). Předseda ÚOHS dopisem ze dne 5. března 2015 sdělil, že k opatření nemá žádné připomínky, doporučuje však zabývat se zařazením mobilní a pevné originace v rámci volání na účet volaného mezi relevantní trhy, a to vzhledem k jejich charakteru, kdy logika fungování originace v rámci volání na účet volaného odpovídá spíše terminaci a každý operátor má v takovém případě monopolní postavení při poskytování služby originace ve své síti.

Úřad bere doporučení ÚOHS na vědomí a bude se jím zabývat. Obdobně jako v případě připomínky jednoho z dotčených subjektů týkající se možnosti definování nového velkoobchodního trhu pro mobilní „backhauling“ však není třeba vydání tohoto opatření podmiňovat dokončením tohoto posuzování. Dojde-li správní orgán k závěru, že je třeba definovat nový velkoobchodní trh a ten následně splní test tří kritérií, správní orgán rozšíří

seznam relevantních trhů změnou opatření na základě předchozího postupu podle § 52 odst. 2
Zákona.

za Radu Českého telekomunikačního úřadu:
Ing. Mgr. Jaromír Novák
Předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu